

**ФОРМУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ
ЩОДО ОЦІНКИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Створення документованої системи оцінки якості є важливим завданням для освіти, що складає лише частину необхідних заходів. Система менеджменту якості знань повинна безперервно та ефективно працювати й розвиватися, її невід'ємною складовою повинен стати постійний моніторинг знань і умінь студентів, модуль безперервного покращення системи. Тому застосування інформаційних технологій прискорює доступ до необхідної інформації, зменшує час на обробку даних, пришвидшує обмін інформацією, а також покращує форму подання інформації. Активне застосування новітніх досягнень інформаційних технологій у процесі формування знань вимагає формалізації і документування цього процесу. Певний позитивний вплив для усвідомлення успішності власної діяльності має рейтингова оцінка, яка складається з рейтингів на матеріалах статистичної звітності та класифікації вищих навчальних закладів.

***Ключові слова:** історія інформатизації, інформаційні технології, менеджмент ресурсів, якість освіти.*

Вищі навчальні заклади за обсягами фінансового обігу, розмірами, вартістю основних засобів, розгалуженою структурою управління нічим не відрізняються від великих підприємств виробництва або сфери послуг. Університет, який не має системи менеджменту, відповідної сучасним вимогам світового ринку, і не працює постійно над її вдосконаленням не може діяти достатньо ефективно та бути спроможним створювати нові знання і управляти ними.

Вкрай важливо для вищих навчальних закладів створити умови і запровадити атмосферу інноваційного розвитку, прийняти таку систему менеджменту якості, яка відповідала би сучасним критеріям, була уніфікована й адаптована до світових вимог, а також визнана студентами і роботодавцями, що отримують випускників університету, вітчизняними і зарубіжними інвесторами, які шукають у вищій школі надійного і динамічного партнера, абітурієнтами при виборі навчального закладу, в якому вони хотіли би вчитися.

Значний науковий потенціал, що має переважна більшість вищих навчальних закладів, дозволяє їм розробити і прийняти свою власну систему менеджменту якості освітніх послуг, проте така ексклюзивність не дозволить її мультиплікувати на інші вищі та динамічно розвивати, зробити пізнаваною в інших навчальних закладах і організаціях. Необхідно використовувати при впровадженні власної системи менеджменту загальноновизнані принципи або відому модель менеджменту, яким, наприклад, відповідає стандарт Міжнародної організації по стандартизації ISO 9001:2000, що найбільш повно враховує вимоги світового ринку [5].

Продукцією вишів є знання, отримані студентами під час навчання, знання, не задокументовані у вигляді конспектів лекцій, а підтверджені іспитами, тестами, випускними кваліфікаційними роботами, знання, апробовані студентом у наукових лабораторіях та на виробничих практиках в умовах роботи на підприємствах. Замовником на цю продукцію, в першу чергу, є самі студенти, потім – суспільство, підприємства, які скерували студентів на навчання, держава, яка фінансує з бюджету відтворення кваліфікованих кадрів.

Створення документованої системи оцінки якості є важливим завданням, але це тільки «верхня частина айсберга». Система менеджменту якості знань повинна безперервно й ефективно працювати і розвиватися, її невід'ємною складовою має стати постійний моніторинг знань та умінь студентів, модуль безперервного поліпшення системи. Лише за реальним запитом роботодавців на випускників вищих навчальних закладів можна бути впевненими в об'єктивному та ефективному функціонуванні системи менеджменту якості.

Менеджмент якості вищої освіти можна визначити як створення і управління цінними знаннями (інтелектуальними активами) університету або іншого вишу. Дане визначення ще раз доводить, що вища школа, яка є однією з найважливіших ланок створення і управління знаннями в суспільстві, зобов'язана включати в систему менеджменту такі самі принципи, що й інші галузі суспільного виробництва, весь світовий ринок.

У сфері вивчення управління знаннями перебувають наступні основні питання:

- 1) визначення і документування цінних знань (інтелектуальних активів) університету;
- 2) розробка ідеології та методології формування процесів отримання, накопичення, передачі, закріплення та контролю рівня знань;
- 3) розробка, моделювання та оптимізація бізнес-процесів формування, передачі, періодичного та завершального контролю знань;
- 4) поширення знань серед співробітників університету (безперервне підвищення кваліфікації) та передача знань новим співробітникам;
- 5) поширення знань серед студентів університету, підтримання необхідного рівня знань у випускників, супровід випускників;
- 6) концентрація знань для вирішення інноваційних завдань;
- 7) постійний моніторинг знань, прийняття рішень на основі результатів моніторингу;
- 8) підвищення рівня знань університету та генерування нових знань;
- 9) генерування нових технологій передачі та закріплення нових знань;
- 10) документування нових знань і перехід до нових технологій менеджменту знань [8, с. 32].

Виникнення менеджменту знань як самостійної, новітньої галузі досліджень в управлінських науках пов'язано з конференцією у Бостоні (1993 р.), присвяченій проблематиці управління знаннями на виробництві та в організаціях. Наразі це одне з найбільш перспективних і розповсюджених напрямків менеджменту, як науки, так і практики. Історичними причинами й теоретичними передумови виникнення менеджменту знань є:

- глобалізація і загострення конкуренції, що спонукають університети і промислові корпорації шукати конкурентні переваги;
- швидкий розвиток і впровадження інформаційних технологій;
- підвищення загального технологічного рівня освіти, науки і виробництва.

З самого початку менеджмент знань досліджував відмінність між прихованими і явними знаннями, між «знати як» і «знати». Ця суттєва відмінність вперше була відзначена Аристотелем. Бурхливий розвиток електронної інформації зробило особливо цінними приховані знання. Свій внесок у розвиток менеджменту знань вносить і психологія, розробляючи питання про те, як люди навчаються, забувають, ігнорують, діють або відмовляються від дії. Необхідно звернути увагу на те, що менеджмент знань розглядає питання передачі знань від донорів до реципієнтів не механічно, а комплексно, в ув'язці з питаннями створення мотивації і умов передачі знань. В університеті однаково важливі як для первинних носіїв знань-співробітників університету, так і для клієнтів університету, в якості яких виступають як зовнішні (студенти), так і внутрішні (співробітники університету) «персонажі» [8, с. 34].

Вважається, що застосування інформатизаційних технологій прискорює доступ до необхідної інформації, зменшує час на обробку даних, прискорює обмін інформацією, значно збільшує обсяг доступної інформації, а також покращує форму подання інформації. Розвиток технологій пов'язаний насамперед з дослідженням кількісної сторони інформації: способів кодування інформації, швидкості та обсягів передачі інформації, ємності накопичувачів інформації тощо. В той час як менеджмент знань більшою мірою має справу з якісною стороною інформації – властивості інформації, її формами та видами, для правильного і глибокого аналізу якісної сторони інформації необхідно знати її сутність.

Активне застосування новітніх досягнень інформаційних технологій у процесі формування знань у студентів і співробітників університету вимагає формалізації і документування цього процесу, а також створення в системі менеджменту знань надійних методів оцінки ефективності від застосування різних інновацій та поглиблення інформатизації, як одну зі складових підсистеми менеджменту ресурсів.

Певний позитивний вплив для усвідомлення успішності власної діяльності відіграє рейтингова оцінка, історія якої бере початок у Сполучених Штатах (1870 р.) зі складання рейтингів на матеріалах статистичної звітності та класифікації вищих навчальних закладів. За пропозицією асоціації американських університетів у 1910 р. бюро з освіти США внесло виправлення і доповнення в класифікацію, на основі чого опублікувало оновлений рейтинг 344 освітніх установ. У роботі «American Men of Science» James Cattell, один з перших психологів Америки, професор університету Пенсільванії і Колумбійського університету, опублікував власні погляди на рейтингову оцінку. Він проводить розподіл вишів за кількістю видатних вчених, пов'язаних з університетом, за кількістю студентів або викладачів факультету, а також по співвідношенню числа вчених в даній установі до загальної кількості викладацького складу [3, с. 260].

Пізніше, у 1925 р., Raymond Hughes, ректор Університету Майамі та голова американської Ради з освіти та його Комітету з магістерської підготовки, надрукував роботу «A study of the Graduate Schools of America», в якій використано ранжування по репутації в розрізі 26 наукових дисциплін у 36 вищих навчальних закладах.

В подальшому, крім оцінки діяльності в цілому, увага дослідників зосереджується на окремих складових і напрямках: національна академія наук США вводить оцінку досліджень і докторських програм (1982 р.), поширюється на переддипломну освіту.

Наступний етап історії освітніх рейтингів починається з 1983 р., коли журнал «US News&World Report» презентував 50 кращих вишів США і ініціював подальшу систематичну роботу в цьому напрямку. Рейтинг створювався у допомогу студентам і їхнім батькам з метою допомоги щодо вибору вищого навчального закладу. Надалі журнал розширив свою рейтингову діяльність на інші ступені освіти. Сьогодні в журналі публікуються такі рейтинги, як: Best High Schools, Best Graduate Schools, Best Colleges [3, с. 262].

Така робота поступово почала виходити за національні рамки і набувати регіонального і міжнародного характеру. Визначення інтегрального показника якості діяльності вищих навчальних закладів, яким є їхній рейтинг, в першу чергу обумовлено необхідністю взаємного визнання навчальних програм і університетів у Болонському просторі. Воно викликане потребами як ринку праці (для його орієнтації на випускників тих чи інших університетів), так і абітурієнтів та їхніх батьків під час вибору місця майбутнього навчання. Постійне визначення та оприлюднення рейтингів університетів породжує і здорову конкуренцію між ними, що сприяє підвищенню якості їхньої роботи.

Роль світових координаторів з напрацювання та застосування цих методологій і підходів взяли на себе Інститут стратегії вищої освіти (Institute for Higher Education Policy, Вашингтон, США) і Європейський центр ЮНЕСКО у сфері вищої освіти (ЮНЕСКО – СЕПЕС, Бухарест, Румунія). Вони почали вивчати й узагальнювати різноманітні напрацювання в цій галузі для різних країн та регіонів світу і проводити міжнародні конференції, круглі столи та зустрічі з даних питань [6, с. 39].

Протягом багатьох років у німецькій системі вищої освіти культивувався міф про рівні якості всіх університетів. Тому складання рейтингів і інших методів і процедур оцінювання, порівняно з іншими країнами, почалося досить пізно. Перші спроби виявлення «кращих університетів» у Німеччині датуються 1989 р. У 1990-х рр. були оприлюднені перші рейтинги вузів, проте лише за окремим спеціальностями. В 1998 р. після дворічної підготовки Центр розвитку вищої освіти (СНІ) спільно з національним фондом оцінки товарів і послуг «Shiftung Watest» провели першу загальну

рейтингову оцінку. У методологічному плані рейтинг СНІ має кілька особливостей. Оскільки, в першу чергу, він орієнтований на абітурієнтів, які обирають університет з метою навчання за певною спеціальністю, рейтингові оцінки розраховуються не для навчального закладу в цілому, а окремо за різними спеціальностями. Наявні дані свідчать, що рівень викладання різних дисциплін у межах одного університету може значно різнитися (хоча чим більш потужним є університет, тим меншими вважаються відмінності). Наприклад, університет може готувати хороших фізиків, але мати слабкі позиції за підготовкою економістів. В узагальненому вигляді це має посередній рейтинг, що не дає задовільної та об'єктивної інформації ні для бажаючих вивчати фізику, ні для зацікавлених у вивченні економіки [1, с. 25].

Більш того, навіть за окремими спеціальностями СНІ не дає загального рейтингу за всіма показниками із застосуванням вагових критеріїв, що пояснюється прагненням залишити можливість для користувачів рейтингу самим обирати важливі для них компоненти, серед яких – загальна інформація про різні міста (наприклад, середня вартість оренди житла) і університети (розмір, тип установи), характеристика контингенту студентів, основні дані про курси і навчання, окремі аспекти працевлаштування, дослідницька сфера і ринок праці, а також загальна думка викладачів і студентів. Завдяки інтерактивним можливостям Інтернету користувачі можуть формувати для себе індивідуальні рейтинги, обираючи важливі для них параметри і встановлюючи їх пріоритетну вагу.

Подальший розвиток цього процесу спонукав до появи різноманітних міжнародних, регіональних та національних рейтингів різних типів університетів і навчальних програм, зокрема з бізнесу та менеджменту. Багато періодичних видань різних країн опублікували інституційні та програмні рейтинги. Вони викликали великий інтерес і активні суперечки в суспільстві про те, які показники враховувати, а які ні, які критерії використовувати для зарахування до університетів світового класу, як вдосконалювати методики оцінки тощо. Незаперечним стало зростання інтересу й уваги до рейтингів університетів з боку академічних кіл і політичних діячів.

Таким чином, на фоні підвищення уваги, дискусій і суперечок навколо рейтингів університетів і навчальних програм вони продовжували з'являтися. Визначення рейтингів університетів і навчальних програм не відразу сприйняли академічні кола, але воно, безперечно, відповідало потребам суспільства, зокрема роботодавців з одного боку та абітурієнтів і їхніх батьків з іншого.

Виключно важливим стали проблема експертної оцінки цього явища і окремих систем рейтингів та забезпечення укладачів і користувачів рейтингів можливістю обмінюватися інформацією про підходи і методи, що застосовуються при їх визначенні. Тому під час вашингтонської зустрічі була створена міжнародна група експертів з визначення рейтингів університетів (International Ranking Experts Group – IREG). Діяльність IREG зосереджена на проведенні постійних консультацій і постановці завдань для ЮНЕСКО-СЕПЕС і Інституту стратегії вищої освіти з метою найбільш точної оцінки якості вищої освіти за допомогою системи рейтингової оцінки. Зокрема, першочерговими завданнями IREG стали: ретельне дослідження процесу рейтингової оцінки діяльності університетів як глобального явища, яким раніше не приділяли належної уваги; напрацювання процедур і підходів до оцінки існуючих систем рейтингів і таблиць ліг; міжнародний порівняльний аналіз систем рейтингів (таблиць ліг), а також методик, покладених в їх основу; удосконалення існуючих систем рейтингів (таблиць ліг) [1, с. 39].

«Академічний рейтинг світових університетів (ARWU)» (або, як його ще називають, Шанхайський рейтинг) розроблений спеціалістами Інституту вищої освіти Шанхайського університету (Shanghai Jiao Tong University) і видається щорічно, починаючи з 2003 р. Початковою метою складання рейтингу була оцінка рівня відставання китайських університетів від провідних університетів світового рівня. Після оприлюднення рейтинг отримав безліч похвальних відгуків і зараз вважається одним з найбільш авторитетних і

зважених світових рейтингів вищих навчальних закладів. При складанні рейтингу наголос був зроблений на дослідницькій діяльності у сфері науки і технології, оскільки це саме ті напрямки, в яких Китай прагнув зміцнити свої позиції. В методологічному плані був зроблений наголос на доступні джерела інформації щодо лауреатів різних премій, кількості видань, індексів цитування тощо.

У Шанхайський рейтинг були включені 500 кращих університетів, усі вищі навчальні заклади, де навчались або працювали лауреати Нобелівської премії, лауреати вищої премії з математики – Філдсівської, дослідники що мають більше за всіх посилань на свої наукові праці, а також університети, представники яких часто публікуються в авторитетних наукових журналах. Крім цього, до переліку кращих потрапили університети, професорам яких належить значна кількість робіт, включених у розширений Індекс наукових посилань (SCIE), Індекс посилань у галузі соціальних наук (SSCI) або Індекс посилань у галузі мистецтв і гуманітарних наук (AHCI).

Спільними зусиллями Інституту стратегії вищої освіти та центру ЮНЕСКО-СЕПЕС була детально проаналізована єдина система «Академічного рейтингу університетів світу (ARWU)». І хоча її визнано однією з найбільш впливових міжнародних систем і рекомендовано як взірць складання рейтингу вишів з чітко поставленими завданнями, адекватною цілям методологією, прозорою процедурою підрахунку і відкритим поданням результатів, проте цю систему критикували за певну зосередженість на науково-дослідницькій діяльності, жорсткість встановлених критеріїв, адже Філдсівську премію за всю історію отримали лише близько 50 осіб, Нобелівську – менше 600 [2, с. 56-57].

Починаючи з 2005 р. щорічно публікується рейтинг університетів за версією «Таймс» (THES-QS), яка має завданням оцінити університети як багатогранні організації з метою глобального порівняння їхніх успіхів у тому, щоб бути або стати університетом світового класу. При формуванні даного рейтингу закладаються чотири компоненти, на яких базується університет світового класу: якість наукових досліджень, конкурентоспроможність випускників, міжнародне визнання і якість викладання. Переважне значення в рейтингу має заключна думка членів академічної спільноти та роботодавців. Найбільшу питому вагу в загальному показнику рейтингу займають показники якості наукових досліджень, які включають відгуки експертів наукових товариств – 40 % та індекс посилань на друковані праці професорсько-викладацького складу – 20 %.

Конкурентоспроможність випускників на ринку праці оцінюється на підставі аналізу відгуків роботодавців шляхом їхнього опитування (10 %). Міжнародне визнання характеризує частка іноземних викладачів (5 %) і частка іноземних студентів (5 %). Якість викладання враховує співвідношення викладачів і студентів на підставі статистичних звітів (20 %) [7, с. 15].

Результати рейтингу подаються в кількох варіантах: загальний рейтинг (200 кращих університетів світу), рейтинг за спеціальностями (гуманітарні дисципліни, технічні науки та інформаційні технології, науки про життя і медицина, природничі науки, соціальні науки), регіональний рейтинг (найкращі університети Британії, Ірландії, Європи), а також рейтинг по кожному з критеріїв оцінки (за відгуками наукового співтовариства, за індексом цитування робіт, за відгуками роботодавців тощо).

У подальшому практика складання освітніх рейтингів отримала широке поширення у різних країнах. Причому оцінювалася діяльність як університетів, так і установ середньої освіти. Сьогодні існує ціла система рейтингів, які оцінюють якість освіти на різних рівнях.

З початку 2000-х рр. в Україні було здійснено кілька спроб рейтингової оцінки вишів. Проте якість даних рейтингів, на жаль, є різною і переважно не задовольняє фахівців вишів і суспільство [7, с. 16].

Проект визначення рейтингу вищих навчальних закладів III, IV рівнів акредитації «Софія Київська» було започатковано Міжнародною Кадровою Академією, Академією наук вищої школи України, Інститутом вищої освіти АПН України, Конфедерацією недержавних

вищих навчальних закладів України та Українським інститутом соціальних досліджень ім. Олександра Яременка. Рейтинг навчальних закладів визначається за інтегрованим показником, який базується на оцінках, отриманих за результатами опитування молоді (студентів або потенційних абітурієнтів) і висновків експертних інтерв'ю. Респондентам під час дослідження пропонувалися запитання щодо того, які вищі навчальні заклади III, IV рівнів акредитації вони вважають кращими у різних аспектах. Після чого підраховувалася сума рейтингових місць молоді й експертів, проводився ранжир від меншої суми балів до більшої і визначався інтегрований рейтинг вишів. Головним недоліком такого концептуального підходу до визначення рейтингу є відсутність відповіді наскільки якісними є послуги вишів, яка якість освіти, як вона задовольняє користувачів послуг і роботодавців. Скоріше за все, досягалося вимірювання того, наскільки популярні вищі навчальні заклади серед абітурієнтів та експертів, а не оцінка реальної ситуації (було б доцільніше запитати не абітурієнтів, а випускників та інших споживачів освітніх послуг). До того ж недостатньо коректно відбувалася вибірка респондентів, що не забезпечувало достатню репрезентативність кінцевих результатів.

Загальна оцінка складалась за наступними критеріями:

1. Презентація досягнень вишів на міжнародному рівні;
2. Презентація досягнень вишів на національному рівні, визнання державою наукової та освітньої діяльності науково-педагогічних працівників, досягнення студентів на національному рівні, виставкова діяльність, участь працівників в експертній діяльності;
3. Доступність вищої освіти, обсяги підготовки й організаційна структура;
4. Науково-педагогічний потенціал;
5. Підготовка науково-педагогічних кадрів, ефективність аспірантури і докторантури;
6. Інтеграція освіти і науки;
7. Результативність підготовки фахівців, працевлаштування випускників;
8. Фінансові ресурси, розвиток бібліотечного фонду;
9. Інформаційні ресурси, забезпеченість комп'ютерною технікою, видавнича база;
10. Навчальна і соціальна бази, наявна навчально-лабораторна база, соціальна інфраструктура, читальні зали, криті спортивні споруди, санаторії-профілакторії, забезпеченість гуртожитком [4, с. 109-110].

Характеристика кожного тематичного напрямку визначається спектром рейтингових індикаторів, на підставі яких вираховуються коефіцієнти пріоритетності – відношення рейтингового індикатора університету до рейтингового індикатора системи. Тобто вищі отримують не абсолютні оцінки, а оцінки відносно середнього рівня, значення якого дорівнює одиниці. Якщо навчальний заклад з певними параметрами має вищу оцінку, це значить, що в певних аспектах він кращий, ніж інші навчальні заклади.

Не меншою увагою громадськості та фахівців користується рейтинг вишів України, проведений журналом «Деньги». Його особливість полягає в тому, що якість підготовки фахівців оцінюється роботодавцями. Представникам кадрових підрозділів (HR) великих фірм було запропоновано виставити оцінку вишів за десятибальною шкалою, де «0» означав, що «випускника цього вузу я ніколи на роботу в нашу організацію не візьму», а «10» балів – «візьму з задоволенням, та ще й зарплату запропоную вищу, ніж іншим».

Оцінювали вищі співробітники таких компаній, як «АВК», «Астеліт» (Лайф), брендингове агентство «Inspire», «Бюро Верітас Україна», ДП «УГК Nemiroff», ЗАТ «УРС» (ТМ Beeline), «Ін-Тайм», «Київстар», «Воля», «Медіакрафт», «МТС-Україна», ВАТ «САН Інбев Україна», промислово-торговельна компанія «Шабо», СК «Архітектура та Технології», СК «Оранта», «Союз-Віктан», ЮК «Правовий альянс», ЮК «Старчук Плачинда та партнери», ЮК «Шмаров та партнери», «KEY Communications», «ОТР-банк», PR Evolution, PR-Service, TABASCO PR та інші.

Оцінка проводилася окремо за напрямками підготовки (спеціальностями). У 2008 р., наприклад, оцінювались виші, що готують юристів, економістів, гуманітаріїв, фахівців

технічних спеціальностей і будівельників. У 2009 р. вищі рейтинговалися тільки за першими чотирма напрямками. У 2010 р. знову склалися рейтинги технічного, гуманітарного, економічного та юридичного напрямків. У 2011 р. до списку рейтингів повернулися будівельні вищі навчальні заклади [4, с. 112].

Це, безсумнівно, зробило систему вищої освіти країни більш прозорою і зрозумілою для суспільства, що неминуче призведе до її подальшого вдосконалення. За інформацією Міністерства освіти і науки України за підсумками 2013 р., до топ-700 (із усього 2919 вищих навчальних закладів у рейтингу і близько 20 000 усіх вищих навчальних закладів у світі) рейтингу QS World University Rankings потрапили Донецький національний університет і Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут».

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Аналітичні дослідження системи вищих навчальних закладів. Міністерство освіти і науки України. – К., 2003.
2. Беспалько В.П. Мониторинг качества обучения – средство управления образованием / В.П. Беспалько // Мир образования. – 1996. – № 3.
3. Бурлаков О.О. Рейтингова оцінка діяльності навчальних закладів / О.О. Бурлаков // Вісник Технологічного університету Поділля (м. Хмельницький). Серія: Економічні науки. Науковий журнал. – Випуск 6. – 2004. – С. 260-263.
4. Верхола А.П. Критерії і норми якісної оцінки знань, умінь і навичок студентів / А.П. Верхола // Проблеми освіти. – 1995. – Вип. 1. – С. 108-115.
5. Віткін Л. Деякі аспекти впровадження систем менеджменту якості освіти у вузах / Л. Віткін // Розбудова менеджмент-освіти в Україні: Матеріали 4-ї щорічної міжнар. конф. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://management.com.ua/be/be024.html> .
6. Диканская Н.Н. Оценочная деятельность как основа управления качеством образования / Н.Н. Диканская, Е.В. Герасименко // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2003. – № 2. – С. 38-42.
7. Жаркова Е.В. Рейтинговая система контроля / Е.В. Жаркова // Специалист. – 1997. – № 6. – С. 15-16.
8. Козаков В. Мета як основний фактор ефективного освітнього менеджменту / В. Козаков, Д. Дзвінчук // Освіта і управління. – Т. 1. – № 3. – 1997. – С. 31-36.

REFERENCES

1. Analitichni doslidzhennia systemy vyshchyykh navchalnykh zakladiv. Ministerstvo osvity i nauky Ukrainy. – K., 2003.
2. Bospalko V.P. Monitoring kachestva obucheniya – sredstvo upravleniya obrazovaniem / V.P. Bospalko // Mir obrazovaniya. – 1996. – № 3.
3. Burlakov O.O. Reitynhova otsinka diialnosti navchalnykh zakladiv / O.O. Burlakov // Visnyk Tekhnolohichnoho universytetu Podillia (m. Khmelnytskyi). Seriya: Ekonomichni nauky. Naukovyi zhurnal. – Vypusk 6. – 2004. – S. 260-263.
4. Verkhola A.P. Kryterii i normy yakisnoi otsinky znan, umin i navychok studentiv / A.P. Verkhola // Problemy osvity. – 1995. – Vyp. 1. – S. 108-115.
5. Vitkin L. Deiaki aspekty vprovadzhennia system menedzhmentu yakosti osvity u vuzakh / L. Vitkin // Rozbudova menedzhment-osvity v Ukraini: Materialy 4-i shchorichnoi mizhnar. konf. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://management.com.ua/be/be024.html> .
6. Dikanskaya N.N. Otsenochynaya deyatelnost kak osnova upravleniya kachestvom obrazovaniya / N.N. Dikanskaya, E.V. Gerasimenko // Standarty i monitoring v obrazovanii. – 2003. – № 2. – S. 38-42.
7. Zharkova E.V. Reytyngovaya sistema kontrolya / E.V. Zharkova // Spetsialist. – 1997. – № 6. – S. 15-16.
8. Kozakov V. Meta yak osnovnyi faktor efektyvnogo osvitnoho menedzhmentu / V. Kozakov, D. Dzvinchuk // Osvita i upravlinnia. – T. 1. – № 3. – 1997. – S. 31-36.

Говоровская О. Формирование методологических подходов к оценке модернизации высшего образования.

Создание документированной системы оценки качества является важной задачей для образования, что составляет лишь часть необходимых мер. Система менеджмента качества знаний должна непрерывно и эффективно работать и развиваться, ее неотъемлемой составляющей должно стать постоянный мониторинг знаний и умений студентов, модуль непрерывного улучшения системы. Поэтому применение информационных технологий ускоряет доступ к необходимой информации, уменьшает время на обработку данных, ускоряет обмен информацией, а также улучшает форму представления информации. Активное применение новейших достижений информационных технологий в процессе формирования знаний студентов и сотрудников университета требует формализации и документирования этого процесса, а также создание в системе менеджмента знаний и надежных методов оценки эффективности от применения различных инноваций, а также углубление информатизации, как одну из составляющих подсистемы менеджмента ресурсов.

Ключевые слова: история информатизации, информационные технологии, менеджмент ресурсов, качество образования.

Govorovska O. The modeling of methodological approaches in the filed of assess the modernization of higher education.

Creating a documented system of quality assessment is an important task for education, but it is only part of the necessary measures. The quality management system of knowledge must be continuously and effectively to work and development, it must become an integral part of continuous monitoring of students' knowledge and skills, continuous improvement of the system module. So, the using of information technology speeds up access to necessary informatization, reduces processing time and accelerates the exchange of information and improved the presentation of information. Active use of the latest achievements of information technology in the process of knowledge of the students and staff of the university requires formalization and documentation of the process and the establishment of the system of knowledge management, and reliable methods for evaluating the effectiveness of the use of various innovations, as well as the deepening of information, as one of the components of the subsystem management resources.

Keywords: history of information, information technology, resource management, quality of education.

Одержано 11.09.2015.